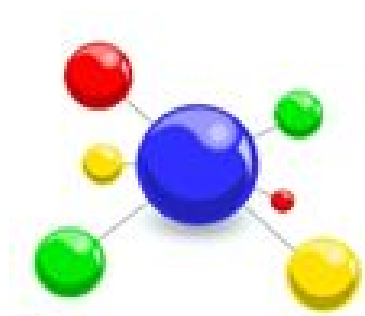

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola Molekula

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

CESTA JE CÍL

Identifikační údaje	2
Charakteristika školy	3
Úplnost a velikost školy	3
Vybavení školy	3
Charakteristika pedagogického sboru	4
Dlouhodobé projekty, spolupráce, třídní a celoškolské projekty	4
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
Charakteristika ŠVP	5
Zaměření školy	5
Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy	7
Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
Zabezpečení žáků mimořádně nadaných	9
Začlenění průřezových témat a přehled učebních osnovách na 1. stupni	9
Učební plán 1. stupeň	13
Učební osnovy vyučovacích předmětů - 1 . stupeň	13
Český jazyk a literatura	13
Anglický jazyk	22
Matematika	26
Laboratoř	32
Spektrum	45
Tělesná výchova	51
Univerzum	56
Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	59

Identifikační údaje

Název ŠVP ZV: **CESTA JE CÍL**

ŠVP je zpracovaný podle RVP ZV

Údaje o škole:

Základní škola Molekula
Purkyňova 2025/8, 415 01 Teplice

Místo vzdělávání:
Neštěmická 787/38, 400 07 Ústí nad Labem

IČO: 06 922 643
IZO: 181 096 081
REDIZO: 691 012 148

ředitelka školy: Mgr. Bc. Ivana Kopřivová
koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Bc. Ivana Kopřivová

kontakty: telefon: +420 774 482 625
e-mail: skolamolekula@gmail.com
webové stránky: skolamolekula.cz

Zřizovatel:

Svobodná Kopřiva, z. s.
Purkyňova 2025/8
415 01 Teplice

předseda spolku: Mgr. Josef Kopřiva

kontakty: telefon: +420 774 205 886
e-mail: josef.kopriva@seznam.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2018

Mgr. Bc. Ivana Kopřivová

ředitelka školy

Charakteristika školy

Škola byla otevřena od 1. 9. 2018 v prozatímních prostorech v ZŠ Neštěmická v Ústí nad Labem. Budova, ve které bude sídlit škola od školního roku 2019/2020 prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Školu navštěvují děti z blízkého i dalekého okolí. Nabídka vzdělávání je určena všem dětem, škola je připravena řešit i speciální vzdělávací potřeby žáků nadaných a žáků zdravotně znevýhodněných.

Škola vznikla ze společné snahy rodičů a pedagogů zajistit pro děti kvalitní a zajímavé vzdělávání v duchu moderních, inovativních a efektivních pedagogických směrů: Hejného matematika, genetická metoda čtení, metody Kritického myšlení (RWCT), badatelsky orientovaná výuka, hodnotové vzdělávání, výchova ke ctnostem, projektové vyučování a další inovativní výukové metody. Zřizovatelem je spolek Svobodná Kopřiva, z, s. jedním z cílů jeho činnosti je podpora inovativního a alternativního vzdělávání.

Úplnost a velikost školy

- Škola je úplná s 1. až 9. postupným ročníkem. Ročníky jsou postupně otevírány a zaplňovány.
- Školu navštěvuje poměrně malý, ale stále zvyšující se počet žáků (25 a více žáků).
- Pokud je v ročníku nízký počet žáků (např. jen tři), dochází ke spojování do věkově heterogenních skupin (skupina žáků pro žáky z více ročníků) i na druhém stupni, aby byl zajištěn dostatečně velký kolektiv a byly dostatečně saturovány sociální potřeby pro efektivní učení.
- Vyučování probíhá ve školním roce 2018/2019 ve věkově heterogenních třídách.
- Postupně se budou otevírat třídy s jedním ročníkem, s tím, že na některé předměty budou ročníky spojovány.

Vybavení školy

- Škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.
- Děti mají k dispozici přiměřeně velkou a dobře vybavenou učebnu rozdělenou na výukovou a odpočinkovou část. Lze v ní variabilně měnit uspořádání lavic.
- Hygienické zázemí odpovídá příslušným normám.
- Každá třída má své zázemí v kmenové učebně.
- Ve třídách je umístěna i žákovská knihovna; je postupně rozšiřována.
- Připojení na internet je po celé budově. K dispozici ke společnému užívání je také kopírka a tiskárna.
- K setkáním všech pedagogů slouží společná místnost - kancelář.

- V prostorách školy se nachází i úložné prostory s pomůckami. Pomůcky v nich se průběžně doplňují a modernizují a jsou neustále k dispozici učitelům i žákům.
- Pro výuku jsou dětem k dispozici různorodé pomůcky, výtvarné potřeby různého druhu, učebnice a pracovní sešity. Vybavení vzdělávacími pomůckami a materiály odpovídá počtu dětí i jejich věku. Pomůcky děti aktivně využívají.
- Na úpravě a výzdobě interiéru se podílejí samy děti i jejich rodiče svými pracemi.
- Prostory školy umožňují uložení pomůcek a přípravnou práci učitele, pohybové aktivity během výuky. Šatny jsou účelně zařízené, každé dítě má dostatek prostoru pro ukládání oblečení a obuvi.
- K sportovnímu vyžití slouží místní venkovní hřiště, pro sportovní a tělocvičné aktivity využíváme i pronájem tělocvičen.
- Za příznivého počasí slouží dětem k relaxaci školní zahrada.
- Prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektuje nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Žáci se stravují se ve školní jídelně.

Charakteristika pedagogického sboru

- Učitel je chápán jako průvodce žáka na cestě poznání.
- Pedagogický sbor má ve školním roce 2017/2018 4 pedagogy – 2 stálí zaměstnanci a 2 externisté.
- K dětem přistupují respektujícím způsobem a vytvářejí bezpečné prostředí, které je základem pro efektivní učení a harmonický vývoj dítěte.
- V práci s dětmi jsou tvůrčí, inovativní a otevření novým možnostem.
- Prostřednictvím dalšího sebevzdělávání čerpají inspiraci z různých pedagogických směrů, včetně nových trendů, a pracují na svém profesním růstu.
- Škola disponuje i pedagogickými asistenty pro integrované děti.
- Ve škole fungují vzájemné náslechy, interní mentoring.

Dlouhodobé projekty, spolupráce, třídní a celoškolské projekty

- Pro vylepšení tělesné zdatnosti žáků organizuje škola v případě zájmu ozdravné pobyty v přírodě, kurzy plavání, lyžování a bruslení.
- Výuka podle školního vzdělávacího programu je doplňována o projektové aktivity. Jejich cílem je větší propojení praktického života se školními znalostmi a dovednostmi, možnost zažít a prožít zkušenosti, díky kterým žáci chápou souvislosti a získávají širší představu o světě kolem nich. Na projektech pracují jednotlivé třídy (např. divadelní představení, tematické projekty ke konkrétnímu probíranému učivu), nebo všichni žáci společně (např. školní zahrada, zlepšování vnitřního prostředí školy, společné čtení, atd.). Na plánování a realizaci projektů

se spolupodílejí pedagogičtí pracovníci školy společně se žáky. Témata projektů odpovídají jednotlivým obsahům učiva, ale i zájmům pedagogů a žáků.

- Pořádáme setkání s rodiči, přespávání ve škole a mnoho dalších akcí, do kterých jsou zapojeni jak žáci, tak i jejich rodiče.
- Dlouhodobým projektem je péče o školní zahradu.
- Škola pořádá a navštěvuje besedy s odborníky v rámci prevence sociálně-patologických jevů.
- Abychom propojili teorii se skutečným životem, organizujeme exkurze do institucí různého zaměření, ekologických center, muzeí, galerií, divadel apod. a pořádáme besedy s odborníky.
- Spolupracujeme se SVKUL, DDM Ústí nad Labem

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- Spolupráce s rodiči je vítaná, rodiče mají během vyučování přístup do třídy po domluvě s učitelem.
- Organizujeme pravidelná neformální setkávání s rodiči – vánoční dílny, společné výlety, jarmarky, večery pro rodiče apod.
- Rodiče spolupracují při přípravě tříd před zahájením školního roku, pomáhají při výzdobě prostor školy, účastní se besed a přednášek.
- Škola využívá nabídky rodičů jako externích specialistů při zapojení do výuky.
- Rodiče se účastní vypisovaných brigád na údržbu školní budovy a zahrady.
- Minimálně dvakrát ročně nabízí třídní učitel setkání učitel – žák – rodič, tzv. konzultační hodiny; na nich se společně hodnotí dosavadní práce a výsledky žáka.
- O svých dětech se mohou rodiče informovat i při osobním setkání s učitelem telefonickou či mailovou cestou s ním, kdykoliv během roku.
- Podrobné informace o probíhajících akcích a organizační záležitosti jsou na webových stránkách školy a na facebooku.
- Tříčlenná školská rada vedle kompetencí daných školským zákonem projednává i běžnou problematiku života školy; je možné se na ni obracet buď přímo, nebo prostřednictvím vedení školy.
- Základní škola úzce spolupracuje se “DS Mozaika”.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Naše škola podporuje zdravý a harmonický rozvoj osobnosti žáka s přihlédnutím na jeho individuální schopnosti.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání vychází z těchto idejí:

- Budování školy s příznivým sociálním klimatem, do které by děti chodily rády;
- vzájemné respektování na úrovních žák – učitel, rodič – učitel;
- vnitřní motivace dětí, která vychází ze smysluplnosti učiva a jeho praktického využití, z jejich chutí učit se;
- spolupráce dětí napříč ročníky;
- hledání souvislostí mezi probíraným učivem a okolním světem;
- výchova svobodného a zodpovědného člověka, který chápe důsledky svého chování a rozhodování;
- výběr a třídění informací z různých zdrojů a schopnost využití získaných poznatků při řešení problémů;
- rozvoj tvořivosti, kreativity a spolupráce, vytvoření prostoru, kde se dítě svobodně vyjadřuje a seberealizuje;
- využívání různých forem a metod výuky, o kterých rozhoduje učitel na základě probíraného učiva;
- opravdu individuální přístup a zohledňování možností každého z žáků;
- důraz na výuku jazyků, pohybovou výchovu, komunikační dovednosti a práci s informacemi.

Cílem vzdělávání v Základní škole Molekula je pomáhat dítěti v poznávání světa i sebe sama. V procesu vzdělávání si dítě – v souladu se svými individuálními a vývojovými možnostmi – osvojuje mateřský jazyk, matematiku, cizí jazyky, základy umění, poznává svět přírody, svět lidí a svět tradic a kultury, věnuje se tělesným i pracovním aktivitám. Prostřednictvím obsahu jednotlivých výukových modulů se učí vysvětlovat, interpretovat, aplikovat, analyzovat, posuzovat a kreativně realizovat své nápady, pozitivně komunikovat, kriticky uvažovat, vcítit se. Poznává různé možnosti a způsoby učení a učí se volit pro sebe takové způsoby, které jsou pro něj účinné, spolehlivé a efektivní. Dítě získává dovednost rozhodovat se podle svých reálných zájmů a možností.

Základní škola Molekula si klade za cíl poskytnout základní vzdělávání, nikoliv připravit žáka k přijímacím zkouškám na víceletá gymnázia. Důležitou složkou při práci s žáky je sebepoznání – seznámení se se svými schopnostmi a možnostmi, a tedy způsobilost stanovit a realizovat svůj další životní program. Předpokladem k získání pozitivního vztahu ke vzdělávání je smysluplnost zadávané práce, svobodná volba z více nabízených činností, možnost spolupráce napříč věkovým spektrem a nabývání pocitu úspěšnosti v bezpečném prostředí bez známkování. Škola je vhodná pro rodiče, které hledají pro své děti tvořivé a podnětné školní prostředí, tolerující osobnostní zvláštnosti dítěte.

Vzdělávání v oblasti jednotlivých předmětů je stejně důležité, jako osobnostní výchova, formování postojů a životních hodnot dětí. Pro to, aby se děti mohly všestranně rozvíjet a učit se novým dovednostem a poznatkům, jim vytváříme bezpečné a kreativní prostředí, kde se nebojí vyjádřit svůj názor, mohou zažívat úspěchy i dělat chyby bez obav z následků.

Prostřednictvím objektivního hodnocení ukazujeme žákům, jak pracovat s chybami, jak se zlepšovat a jak vnímat vlastní práci a umět se z ní těšit. Podporujeme sebepoznávání žáků a žáky vedeme k vlastnímu sebehodnocení. Za podstatné považujeme, aby žák učivu porozuměl, a aby mohl osvojené poznatky a dovednosti využít v běžném životě.

Významná část školní práce je zaměřena rozvoj sociálních a komunikačních dovedností žáků, schopnosti diskutovat a řešit konflikty. Vzájemnou spoluprací, pomocí a respektováním druhých se vytváří pozitivní klima třídy i celé školy.

Žáci jsou přiměřeným způsobem zapojováni do spolurozhodování o obsahu učiva a dostávají prostor pro vyjádření svých názorů. Jsou také spoluvůdci školních pravidel a jsou odpovědní za jejich dodržování napříč třídním i školním kolektivem. Malý počet žáků ve třídě umožňuje skutečně individuální přístup ke každému z nich. Pedagogové mohou trávit s jednotlivými žáky více času, diferencovat způsoby prezentace nového učiva, respektovat tempo i preferované styly učení jednotlivých žáků. Vedeme žáky k ohleduplnému chování k přírodě a životnímu prostředí.

Při hodnocení žáků používáme slovní hodnocení, které je pro dítě komplexní zpětnou vazbou, odráží individuální pokroky dítěte, lze v něm zformulovat doporučení pro jeho další školní práci.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

Pro získávání a rozvoj klíčových kompetencí u žáků využíváme tyto strategie:

- Učitel je chápán jako průvodce žáka na cestě poznání (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Respektujeme psychologický vývoj žáků a jejich věková specifika, proto výuka probíhá ve věkově heterogenních skupinách (KU, KŘP, KSP, KKo, KO)
- Vzdělávací obsah je žákovi prezentován celistvě s důrazem na propojování souvislost (KU, KŘP, KP)
- Nabízíme žákům pestrost informačních zdrojů (odborná literatura, pomůcky, počítače s připojením na internet, odborní konzultanti především z řad učitelů apod.) (KU, KO, KP)
- S ohledem na aktuální probírané téma využívá učitel různé metody a formy práce (samostatná práce, práce ve skupině, laboratorní cvičení, besedy, pracovní činnosti apod.) (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)
- V rámci možností koncipujeme výuku tak, aby žáci získávali vědomosti i dovednosti pomocí praktických činností, např. prací na školní zahradě, pobytem v přírodě, běžnou údržbou budovy školy apod. (KU, KŘP, KKo, KP)
- Výuku a výchovu realizujeme nejen v budově školy, ale také v jejím širším okolí prostřednictvím exkurzí, výletů, kulturních akcí apod. (KKo, KSP, KO, KP)
- Vedeme žáky k uvědomělému vztahu k životnímu prostředí např. tím, že třídíme odpad (plast, papír, směsný odpad, bioodpad, hliník) (KO)
- Zapojováním žáků a rodičů do plánování a realizace řady třídních, školních i mimoškolních akcí a budováním širší komunity školy posilujeme pocit sounáležitosti s životem školy (KŘP, KKo, KO, KSP, KP)
- Zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla spolupráce a nutnost vzájemné pomoci (KSP, KO)
- Se žáky jednáme jako s partnery; respektujeme jejich individualitu (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Učíme vlastním příkladem (KŘP, KKo, KSP, KO)

- Podporujeme zachování vnitřní motivace žáka k učení, proto respektujeme princip SSSZ - smysluplnost, svobodná volba (místa, tempa práce apod.), spolupráce, zpětná vazba (KŘP, KSP, KP)
- Průvodce se snaží žáka spíše podporovat na jeho vlastní cestě než vést, čímž napomáhá žákům přijmout zodpovědnost za vlastní rozhodnutí a vzdělávání (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)
- Chybu vnímáme jako naprosto přirozenou a neoddělitelnou součást procesu učení, přináší nový pohled na řešení problému a především důležité zkušenosti, které lze využít pro další postup žáka i průvodce (KŘP, KU, KSP)
- Pro budování a podporu přátelského klimatu ve třídě a škole využíváme pravidelné komunitní setkávání na úrovni jednotlivých tříd i celé školy (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Žáci jsou vedeni k naplánování si vlastní práce s ohledem na druhé a ke vzájemné komunikaci (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Pro rozvoj zodpovědnosti a sounáležitosti se žáci podílejí na činnostech důležitých pro chod školy, např. služby, školní recepce, rozdělení kompetencí a zodpovědností (KSP, KO, KP)

legenda:

KU – kompetence k učení

KŘP – kompetence k řešení problémů

KKo – kompetence komunikativní

KSP – kompetence sociální a personální

KO – kompetence občanské

KP – kompetence pracovní

Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na naší škole se snažíme o bezproblémové zařazení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Se všemi dětmi ve třídě pracujeme takovým způsobem a zařazujeme takové metody práce, abychom učili žáky toleranci, vzájemnému pochopení, pomoci a rasové snášenlivosti.

Do tříd jsou běžně integrováni žáci se specifickými poruchami učení a je k nim přistupováno dle jejich individuálních potřeb. Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka vypracuje škola plán pedagogické podpory, který zahrnuje především podpůrná opatření ve vzdělávacím procesu žáka. Pokud má žák problémy s učením a projevují se u něj typické znaky poruchy, je vyšetřen (po dohodě s rodiči) v pedagogicko-psychologické poradně. Učitel pak s dítětem pracuje podle doporučení poradny a jeho cílem je ulehčit žákovi práci v problematických oblastech podle rozsahu a stupně poruchy.

Na pravidelných schůzkách je s rodiči konzultována práce žáka, jeho posun či návrhy dalších metod práce. Na žádost rodičů a doporučení poradny může učitel zpracovat individuální vzdělávací plán (IVP). IVP je vypracován zpravidla na 1 rok a zákonný zástupce s ním vyjadřuje souhlas.

Žáci s tělesným postižením mohou být do tříd také integrováni. Je jim věnována zvláštní pozornost a péče nejen v době vyučování, ale i během přestávek či oběda. Učiteli s dítětem často pomáhá asistent, kterého škola zajišťuje po dohodě s rodiči. Dětem, které se s rodiči přistěhují z jiné země a neovládají český jazyk, vycházíme vstříc a po začlenění do třídních kolektivů jim může být nabídnuto doučování. Učitelé k těmto dětem přistupují individuálně, tolerují jejich výsledky nejen v českém jazyce, ale i v ostatních předmětech, a pomáhají jim překonat bariéru, kterou s sebou nese neznalost jazyka a prostředí.

Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

Škola respektuje individualitu každého žáka, tedy i žáka mimořádně nadaného. Již sama podstata práce v Montessori poskytuje těmto žákům možnost osobního rozvoje. Mohou pracovat svým vlastním tempem a získat více informací k danému tématu či pracovat rychleji při samotné práci s výukovým materiálem. Učitel zároveň dbá, aby nedošlo u žáka pouze k jednostrannému zaměření a žák se seznamoval s celým vzdělávacím obsahem základní školy.

Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka vypracuje škola Plán pedagogické podpory, který zahrnuje především podpůrná opatření ve vzdělávacím procesu žáka. V případě potřeby škola průběžně Plán pedagogické podpory aktualizuje v souladu s potřebami žáka. V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory nejsou dostačující, je vypracován na žádost rodičů a doporučení poradny individuální vzdělávací plán. Učitel pak může dítěti zadávat rozšiřující učivo, vhodně ho motivuje k práci „navíc“ a adekvátně ho ocení. Nadaný žák může také po dohodě a podle svého individuálního plánu navštěvovat výuku ve vyšších ročnících a být v probíraném učivu v předstihu. V rámci třídy ho může učitel vést k vytvoření práce pro ostatní či k vedení skupiny a dává mu prostor pro hlubší a rozšiřující práci v předmětu, který prezentuje nadání dítěte.

Učitel se také snaží o přirozené začlenění talentovaného dítěte do třídního kolektivu, protože ostatní děti mohou mít sklony odlišné děti ze svého středu vyloučit.

Mimořádný talent s sebou také často nese výkyvy v chování dítěte, které pedagogové na naší škole řeší citlivým, ale i důsledným přístupem. Nadané žáky podporujeme v účasti na mnoha olympiádách a soutěžích a dáváme jim prostor talent dostatečně uplatnit a zažít pocit úspěchu.

Začlenění průřezových témat a přehled učebních osnovách na 1. stupni

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou integrovány do učebních osnov některého vyučovacího předmětu. Realizovány jsou vzdělávacími strategiemi, které jsou použity pro naplnění očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oborů, ke kterým jsou přiřazeny.

V následujícím přehledu jsou tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, ročníky a vyučovací předměty, ve kterých jsou realizovány. Uvedený seznam uvádí místa učebních osnov, ve kterých jsou průřezová témata probírána závazně. Kromě toho využívají pedagogové k jejich realizaci přirozeného zájmu žáků a pedagogických situací, které nelze plánovaně postihnout.

Legenda:

Č - český jazyk a literatura

A – anglický jazyk

M – matematika

L – laboratoř

Sp – spektrum

U - univerzum

TV – tělesná výchova

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	Č, A, M, L, U	Č, A, M, L, U	Č, A, M, L, U	Č, A, M, L, U	Č, A, M, L, U
Sebepoznání a sebepojetí	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U
Seberegulace a sebeorganizace	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U
Psychohygiena	Sp, TV, U	Sp, TV, U	Sp, TV, U	Sp, TV, U	Sp, TV, U
Kreativita	Č, A, M, L, Sp, TV	Č, A, M, L, Sp, TV	Č, A, M, L, Sp, TV	Č, A, M, L, Sp, TV	Č, A, M, L, Sp, TV
Poznávání lidí	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U
Mezilidské vztahy	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U
Komunikace	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U
Kooperace a kompetence	Č, A, M, L, Sp, TV	Č, A, M, L, Sp, TV	Č, A, M, L, Sp, TV	Č, A, M, L, Sp, TV	Č, A, M, L, Sp, TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U
Hodnoty, postoje, praktická etika	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U	Č, A, M, L, Sp, TV, U

Výchova demokratického občana (VDO)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	L, U	L, U	L, U	L, U	L, U
Občan, občanská společnost a stát	L, U	L, U	L, U		
Formy participace občanů v politickém životě				L	L
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				L	L

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	L	L	L	L	L
Objevujeme Evropu a svět	L	L	L	L	L
Jsme Evropané	L	L	L	L	L

Multikulturní výchova (MkV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	A, L, U	A, L, U	A, L, U	A, L, U	A, L, U
Lidské vztahy	L, U	L, U	L, U	L, U	L, U
Etnický původ	A, L	L	L	L	L
Multikulturalita	A, L, U	A, L, U	A, L, U		
Princip sociálního smíru a solidarity				A, L	A, L

Environmentální výchova (EV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	L	L	L	L	L
Základní podmínky života	L	L	L	L	L
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	TV, L, U	TV, L, U	TV, L, U	TV, L, U	TV, L, U
Vztah člověka k prostředí	Sp, L, U	Sp, L, U	Sp, L, U	Sp, L, U	Sp, L, U

Mediální výchova (MV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	L	L	Č, L	Č, L	Č, L
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality				Č, L	Č, L
Stavba mediálních sdělení				Č, L	Č, L
Vnímání autora mediálních sdělení				Č, L	Č, L
Fungování a vliv médií ve společnosti				Č, L	Č, L
Tvorba mediálního sdělení	Č, L	Č, L	Č, L	Č, L	Č, L
Práce v realizačním týmu	Č, L, Sp	Č, L, Sp	Č, L, Sp	Č, L, Sp	Č, L, Sp

Učební plán 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Obory/Předměty	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	7	7	7	8	8	37
	Anglický jazyk	Aj	2	2	3	3	3	13
Matematika a její aplikace	Matematika	Ma	4	4	4	4	4	20
Člověk a jeho svět (PRV+VL+PR) Informační a komunikační tech. Člověk a svět práce (PČ)	Laboratoř	Lb	3	4	4	5	5	21
			2+1	2+1+1	2+1+1	3+1+1	3+1+1	
Umění a kultura (Hv+Vv)	Spektrum	Sp	2	2	2	3	3	12
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10
Etická výchova	Univerzum	Un	1	1	1	1	1	5
Celkem			21	22	23	26	26	118

Využití disponibilní časové dotace (vyznačeno červeně)

Vzdělávací oblasti	Obory/Předměty	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	7	6+1	6+1	7+1	7+1	37
	Anglický jazyk	Aj	2	2	3	3	3	13
Matematika a její aplikace	Matematika	Ma	4	4	4	4	4	20
Člověk a jeho svět (PRV+VL+PR) Informační a komunikační tech. Člověk a svět práce (PČ)	Laboratoř	Lb	3	4	4	5	5	21
			2+1	2+1+1	2+1+1	3+1+1	3+1+1	
Umění a kultura (Hv+Vv)	Spektrum	Sp	2	2	2	3	3	12
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10
Etická výchova	Univerzum	Un	1	1	1	1	1	5
Celkem			21	22	23	26	26	118

Učební osnovy vyučovacích předmětů - 1. stupeň

Charakteristika vyučovacích předmětů

Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících a zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Získané jazykové a literární dovednosti využívají žáci i při čerpání poznatků ve všech ostatních oblastech vzdělávání. Je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura a příslušnými tematickými okruhy průřezových témat. Prvořadým cílem je vytvořit žákům nástroje ke vzdělávání, tj. čtení a psaní. Důraz je kladen na čtení s porozuměním. Ve výuce jsou využívány v různé míře různé metody (genetická metoda čtení, čtením a psaním ke kritickému myšlení, skupinová a kooperativní výuka, individuální výuka, projektová výuka, samostatná práce

žáků, ...)

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
7	7	7	8	8

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě i dalších prostorách školy a jejím okolí či venku v přírodě. K výuce a naplňování cílů předmětu jsou využívány i kulturní, vzdělávací či sportovní zařízení (knihovna, divadlo, kino, muzeum, ...).

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura rozvíjíme klíčové kompetence především těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k rozvoji dovedností potřebných k osvojování učiva.
- Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce.
- Vedeme žáky k aplikaci pravopisných pravidel v každodenní komunikaci.
- Vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení.
- Pravidelně nabízíme společné aktivizující práce k psaní, čtení, práci s textem, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností.
- Vedeme žáky k sebekontrolě a sebehodnocení.
- Vedeme žáky k využívání jazykových znalostí v dalších oblastech učiva.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby sami nalézali různá řešení problémů, dokončovali úlohy a zdůvodňovali své závěry.
- Využíváme práce s chybou.
- Umožňujeme žákům, aby si vzájemně pomáhali a radili.
- Hodnotíme práce žáků tak, aby mohli vnímat svůj vlastní pokrok.

Kompetence sociální a personální

- Respektujeme osobnostní předpoklady žáků.
- Umožňujeme žákům diskusi se spolužáky a pedagogem.
- Organizujeme práci ve skupinách tak, aby žáci spolupracovali při řešení problémů.
- Vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek, názorů a k vzájemnému respektu.

Kompetence občanské

- Žáci se seznamují s literárními texty českých i zahraničních autorů a chápou a vysvětlí jejich význam pro národní dědictví.
- Využíváme naučné a vědecké literatury k vytváření postojů k přírodě a životnímu prostředí.
- Podporujeme potřebu literárního projevu, recitaci a jiné kulturní aktivity

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k organizování a plánování učiva
- Žáci jsou vedeni k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení (dramatizace), rozvíjení kreativity (vlastní literární tvorba) poznávání lidí a vztahů mezi nimi prostřednictvím příběhů, dovednost zapamatovat si, komunikace v různých situacích...

Výchova demokratického občana (VDO)

- demokratické zásady v literárních dílech, formování volných a charakterových rysů na základě vlastní četby, formování vztahu k mateřskému jazyku a domovu a k vlasti,...

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- poznávání jazyka a kultury jiných zemí (beletrie, deníky, cestopisy,...)

Enviromentální výchova (EV)

- lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství,...

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita, komunikace a život ve skupině,...

Mediální výchova (MV)

- čtení a kritické vnímání mediálních sdělení, média v každodenním životě, ..

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Ročník: 1. období (1.- 3. ročník)

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák plynule čte s porozuměním text přiměřeného rozsahu a náročnosti.	<ul style="list-style-type: none">• Jazyková, sluchová a zraková příprava• Technika čtení• Hlasité a tiché čtení• Znalost orientačních prvků v textu• Čtení s porozuměním• Praktické čtení• Pozorné čtení• Plynulé čtení	
Žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	<ul style="list-style-type: none">• Orientace v textu• Čtení jako zdroj informací• Vyhledávání klíčových slov v textu• Mluvené a písemné pokyny• Vyhledávací čtení	
Žák respektuje základní	<ul style="list-style-type: none">• Praktické naslouchání	

komunikační pravidla v rozhovoru.	<ul style="list-style-type: none"> • Zdvořilé naslouchání • Vyjádření kontaktu s partnerem • Základní komunikační pravidla 	
Žák pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvený projev • Základy techniky mluveného projevu • Spisovná a nespisovná výslovnost 	
Žák v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	<ul style="list-style-type: none"> • Krátké mluvené projevy • Dýchání, tvoření hlasu, výslovnost • Vhodné tempo řeči 	
Žák volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	<ul style="list-style-type: none"> • Základní komunikační pravidla, zdvořilé vystupování • Oslovení, zahájení a ukončení dialogu • Střídání rolí mluvčího a posluchače • Mimojazykové prostředky řeči - mimika, gesta 	
Žák na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění pohádek • Vypravování podle obrázkové osnovy • Vyprávění vlastních zážitků 	
Žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	<ul style="list-style-type: none"> • Písemný projev • Základní hygienické návyky u psaní • Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku • Zacházení s grafickým materiálem 	
Žák píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	<ul style="list-style-type: none"> • Správné tvary písmen a číslic • Spojování písmen ve slova • Technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev • Formální úprava textu • Vlastní kontrola písemného projevu 	
Žák píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	<p>Žánry písemného projevu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adresa • Blahopřání • Pozdrav z prázdnin • Omluvenka 	
Žák seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustrace • Posloupnost děje • Vypravování příběhu • Dialog na základě obrazového materiálu 	

Očekávané výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	<ul style="list-style-type: none"> • Třídění hlásek • První písmeno ve slově • Písmeno uprostřed slova • Písmeno na konci slova • Skládání písmen (první čtení a psaní) • Zrakové a sluchové rozlišování • Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin • Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) 	
Žák porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	<ul style="list-style-type: none"> • Antonyma, synonyma, homonyma • Slova citově zabarvená • Význam slova • Slova souřadná • Slova nadřazená a podřazená • Slova příbuzná, kořen slova, význam slova 	
Žák porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastní jména, jména obecná • Slovní druhy – podstatná jména • Slovní druhy – přídavná jména • Slovní druhy – slovesa • Pojmenování předmětů a jejich vlastností 	
Žák rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	<ul style="list-style-type: none"> • Základní jmenné kategorie (pád, číslo, rod) • Základní slovesné kategorie (infinitiv, osoba, číslo, čas) 	
Žák užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	<ul style="list-style-type: none"> • Pád, číslo a rod podstatných jmen • Osoba, číslo a čas sloves 	
Žák spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	<ul style="list-style-type: none"> • Spojky a spojovací výrazy • Základní zásady interpunkce 	
Žák rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy vět • Otazník, vykřičník, tečka za větou a čárka ve větě • Velké písmeno na začátku věty 	
Žák odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých	<ul style="list-style-type: none"> • Tvrdé souhlásky • Měkké souhlásky 	

<p>souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obojetné souhlásky • Psaní i/y po obojetných souhláskách • Vyjmenovaná slova • Dě, tě, ně • Bě, pě, vě, mě • Psaní ú/ů • Vlastní jména • Párové souhlásky 	
---	--	--

Literární výchova

Očekávané výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Žák čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů • Zážitek čtení a naslouchání • Recitace básně, říkadla, přísloví • Volná reprodukce přečteného textu • Dramatizace pohádky nebo povídky • Technika hlasitého čtení, výrazné čtení • Řídky, básničky pro děti, rým a rytmus, modulace hlasu, intonace, přednes 	
<p>Žák vyjadřuje své pocity z přečteného textu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnocení vlastností postav • Vyjadřování pocitů z četby, atmosféry z příběhu • Vyjadřování postojů ke knize • Vlastní ilustrace • Pravda a fikce v textu • Hodnoty a pocity autora a čtenáře • Kladný a záporný hrdina 	
<p>Žák rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poezie - báseň, rytmus, verš, rým • Próza - pověst, povídka, pohádka, vyprávění • Divadlo - dějství, herec, divadelní hra • Typické znaky pohádek • Přísloví 	
<p>Žák pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s dětskou knihou a časopisem • Domýšlení příběhů, dramatizace 	

	<ul style="list-style-type: none">• Tvorba rýmů• Spojování obsahu textu s ilustrací• Hry se slovy, řešení hádanek	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Ročník: 2. období (4.- 5. ročník)

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	<ul style="list-style-type: none">• Uvědomělé a plynulé čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů• Zdokonalování techniky čtení• Tiché čtení s porozuměním• Rozšiřování slovní zásoby• Techniky čtení• Čtení s porozuměním	
Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	<ul style="list-style-type: none">• Podstatné a okrajové informace• Znalost orientačních prvků v textu• Zaznamenání podstatných informací• Znalost orientačních prvků v textu	
Žák posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	<ul style="list-style-type: none">• Úplné a neúplné sdělení	
Žák reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	<ul style="list-style-type: none">• Reprodukce sdělení• Pozorné a soustředěné naslouchání, záznam ze slyšeného naslouchání• Tvorba otázek ke sdělení	
Žák vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	<ul style="list-style-type: none">• Základy techniky mluveného projevu Oslovení, zahájení a ukončení dialogu• Pravidla dialogu• Role mluvčího a posluchače• Telefonický rozhovor• Vzkaz na záznamníku	
Žák rozpoznává manipulativní	<ul style="list-style-type: none">• Manipulativní komunikace	

komunikaci v reklamě.	<ul style="list-style-type: none"> ● Reklama ● Schopnost vyjadřovat svůj názor 	
Žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	<ul style="list-style-type: none"> ● Mimojazykové prostředky řeči ● Vyjadřování na základě komunikační situace ● Intonace hlasu, přízvuk, pauza, tempo ● Komunikační záměr, mluvčí a adresát sdělení 	
Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	<ul style="list-style-type: none"> ● Spisovná, nespisovná a hovorová řeč ● Výslovnost ve vztahu ke komunikační situaci 	
Žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	<ul style="list-style-type: none"> ● Úhledný, čitelný a přehledný písemný projev ● Psaní dopisů ● Obsahová a formální stránka textu ● Zpráva, oznámení, vzkaz ● Pozvánka ● Inzerát ● Popis ● Jednoduché tiskopisy - přihláška, dotazník 	
Žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	<ul style="list-style-type: none"> ● Osnova vyprávění ● Časová posloupnost děje ● Mluvené vyprávění ● Písemné vyprávění 	

Jazyková výchova

Očekávané výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	<ul style="list-style-type: none"> ● Synonyma ● Antonyma ● Homonyma ● Slova citově zabarvená 	
Žák rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	<ul style="list-style-type: none"> ● Stavba slova ● Skloňování a časování ● Slovtvorba, odvozování slov, zdvojené souhlásky, obtížné souhláskové skupiny - přípony 	

Žák určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	<ul style="list-style-type: none"> • Ohebné a neohebné slovní druhy • Časuje slovesa a skloňuje jména • Mluvnické kategorie jmen a sloves • Tvary určité a neurčité 	
Žák rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	<ul style="list-style-type: none"> • Slova spisovná a nespisovná • Nespisovné tvary a koncovky 	
Žák vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	<ul style="list-style-type: none"> • Základní skladební dvojice • Neúplná základní skladební dvojice • Podmět a přísudek 	
Žák odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	<p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá a souvětí • vzorce souvětí 	
Žák užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	<ul style="list-style-type: none"> • Spojky a spojovací výrazy 	
Žák píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenovaná slova a slova příbuzná • Koncovky a vzory podstatných a přídavných jmen 	
Žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	<ul style="list-style-type: none"> • Shoda přísudku s podmětem 	

Literární výchova

Očekávané výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů • Zážitkové čtení a naslouchání • Čtenářská dílna • Vlastní a společná četba vlastních literárních textů 	
Žák volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	<ul style="list-style-type: none"> • Přednes básně a prózy • Dramatizace • Nácvič hříčky a scénky • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • Vlastní výtvarný doprovod k literárním textu • Tvůrčí psaní • Tvorba literárních textů 	

	<ul style="list-style-type: none">• Volná parafráze textů	
Žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	<ul style="list-style-type: none">• Základní charakteristika uměleckých a neuměleckých textů, jejich rozlišnosti• Dětská literatura a časopisy pro děti• Film a televize• Poznávání informačních zdrojů Literární druhy a žánry: <ul style="list-style-type: none">• poezie• próza• divadelní hra• povídka• pověst a báje	
Žák při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	<ul style="list-style-type: none">• Rozbor literárního textu• Přiměřené literární pojmy	

Anglický jazyk

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Předmět Anglický jazyk je zaměřen na osvojení základů komunikace v angličtině, s důrazem na jeho konverzační mluvenou podobu a dále také na osvojení základů psané formy cizího jazyka. Cílem je skutečnost, kdy je žák schopen se v anglicky mluvícím prostředí domluvit, a dokáže reagovat na běžně používané otázky či pokyny a konverzovat o jednoduchých tématech.

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	3	3	3

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě i dalších prostorách školy a jejím okolí či venku v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk rozvíjíme klíčové kompetence především těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost komunikace cizím jazykem pro další studium a praktický život.
- Motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů.
- Podněcuje žáky ke kritickému sebehodnocení, k posouzení vlastního pokroku.

Kompetence k řešení problémů

- Navozujeme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí.
- Vedeme žáky, aby bez obav zvládli komunikovat s cizincem.

Kompetence sociální a personální

- Zadáváme úkoly, při kterých si žáci pomáhají, vzájemně spolu komunikují a spolupracují.

Kompetence občanské

- Rozvíjíme u žáků schopnost respektovat přesvědčení a kultury druhých lidí.
- Rozvíjí u žáků pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.
- Seznamujeme žáky se zvyky v anglicky mluvících zemích

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k samostatnému užívání dvojjazyčného a výkladového slovníku.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své názory logicky, výstižně v písemném i ústním projevu.
- Vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a porozumění různým typům textů, záznamů a materiálů.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Anglický jazyk

Ročník: 1. období (1.- 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	<ul style="list-style-type: none">• Jednoduchá sdělení - pozdrav, představení, poděkování, omluva, žádost.• Pokyny související s organizací výuky a aktivit	
Žák zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	<ul style="list-style-type: none">• Základy anglické výslovnosti• Barvy, čísla 1 - 20• Slovní zásoba z okruhů: rodina, domov, jídlo, zvířata, škola, zaměstnání, dopravní prostředky,	

	volnočasové aktivity, lidské tělo, oblečení, roční období, dny v týdnu	
Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> • komiksy • pohádky • krátké příběhy. 	
Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické okruhy: rodina, domov, jídlo, zvířata, škola, zaměstnání, dopravní prostředky, volnočasové aktivity, lidské tělo, oblečení. 	
Žák přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	<ul style="list-style-type: none"> • Barvy, čísla 1 - 20 • Slovní zásoba z okruhů: rodina, domov, jídlo, zvířata, škola, zaměstnání, dopravní prostředky, volnočasové aktivity, lidské tělo, oblečení, roční období, dny v týdnu. 	
Žák píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní jednoduchých větách téma z daného okruhu. 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Anglický jazyk

Ročník: 2. období (4.- 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá sdělení - pozdrav, představení, poděkování, omluva, žádost. • Pokyny související s organizací výuky a aktivit 	
Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> • Základy anglické výslovnosti • Barvy, čísla 1 - 100 • Slovní zásoba z okruhů: rodina, domov, jídlo, zvířata, škola, zaměstnání, dopravní prostředky, volnočasové aktivity, lidské tělo, nemoci a jejich léčba, oblečení, roční období 	

Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none">• Pohádky• krátké příběhy• vtipy	
MLUVENÍ		
Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	<ul style="list-style-type: none">• Konverzační témata: rodina, domov, jídlo, zvířata, škola, zaměstnání, dopravní prostředky, volnočasové aktivity, lidské tělo, návštěva lékaře, nemoci a jejich léčba, oblečení.	
Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	<ul style="list-style-type: none">• Krátké vyprávění týkající se konverzačních témat.	
Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	<ul style="list-style-type: none">• Stručný rozhovor týkající se konverzačních témat.	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	<ul style="list-style-type: none">• Krátký příběh• pohádka• položka v encyklopedii	
Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none">• Články v časopise pro děti• vtipy• komiks• pohádky• krátké příběhy	
PSANÍ		
Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	<ul style="list-style-type: none">• krátké vyprávění• zápis do deníku• komiks• pohled z prázdnin• krátký dopis	
Žák vyplní osobní údaje do formuláře.	<ul style="list-style-type: none">• Formulář	

Matematika

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia na středních školách. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodních oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Matematika rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je soustředěnost, vytrvalost, pracovitost a kritičnost. Žáci získávají smysl pro hospodářský život, naučí se počítat, lépe odhadovat i uvažovat, provádět matematické operace.

V přechodném období se v 1.-3. ročníku vyučuje matematika Hejného metodou, ve 4.-5. ročníku je využívána převážně klasická metoda vyučování. Postupně se bude přecházet na tzv. Hejného metodu ve všech ročnících na 1. stupni. Výuka Hejného metodou vychází z požadavků doby učit se vidět věci v různých kontextech, vycházet ze zkušeností a dojít tak k pochopení.

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4	4	4	4	4

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině, a to dvakrát týdně ve dvouhodinových blocích. Výuka většinou probíhá ve třídě s využitím pomůcek. Realizována je také mimo školní prostory, venku či v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Matematika rozvíjíme klíčové kompetence především těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k hledání různých řešení matematických úloh.
- Pracujeme s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
- Žáky vedeme k časté spolupráci ve skupině či dvojici, aby chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení matematických úloh.
- Žáky vedeme ke kritickému usuzování, srozumitelné argumentaci.
- Vedeme žáky k tomu, aby se nebáli požádat o pomoc nebo ji poskytli v případě potřeby při řešení problémových a aplikovaných úloh.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby sami nalézali různá řešení problémů, dokončovali úlohy a zdůvodňovali své závěry.
- Umožňujeme žákům, aby si vzájemně pomáhali a radili.
- Sériemi úloh a problémů různé náročnosti dovolujeme žákovi budovat vlastní řešitelské strategie, ty dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet.

- Při řešení problémových úloh podporujeme žáky, aby využívali svých předchozích zkušeností.

Kompetence sociální a personální

- Respektujeme osobnostní předpoklady žáků.
- Žáci se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, ohleduplností a úctou při jednání se spolužáky přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
- Vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek, názorů a k vzájemnému respektu.
- Úspěšným řešením problémů narůstající obtížnosti získává žák sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Žák dovede hájit svoje přesvědčení bez nepřátelského postoje k přesvědčení spolužáka.

Kompetence pracovní

- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení a využívání problémových a aplikovaných úloh v praxi.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Ročník: 1. období (1.- 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	<ul style="list-style-type: none">• numerizace v oboru do 15, 20, 23, 25, 27, 30, 35• numerizace v oboru do 1000• násobky Modelování situací v prostředí (průběžně): <ul style="list-style-type: none">• předměty• vlak• Děda Lesoň• krokování• trojúhelníky• šipky• kostkové hry(náhoda)• tvarování modelů čísel• neposedí• neposedí v kombinaci s jiným prostředím• bus• hadi• pavučiny	

	<ul style="list-style-type: none"> ● schodiště ● číselné trojice ● sousedi ● hry na obchod ● hadí sítě ● součtové trojúhelníky ● sčítací tabulky ● číselné tabulky ● peníze ● výstaviště ● cyklotrasy ● algebrogramy ● indické násobení ● rodina ● propedeutika kmenových zlomků ● propedeutika dvojkové soustavy v prostředí bilandských peněz ● ikonický jazyk v celém prostředí Děda Lesoně 	
Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> ● čtení čísel 1-20 ● psaní číslic 1-9 <p>Porovnávání čísel:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● v početních úlohách, ● při měření ● v pravidelnostech ● slovních úlohách 	
Žák užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> ● rytmus dynamický a statický ● úlohy o věku <p>Propedeutika číselné osy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● krokování ● uspořádání podle počtu, velikosti ● doplňování počtu/čísel ● celé prostředí schodišť <p>Propedeutika cyklické adresy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ciferník 	
Žák provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	<p>Paměťové řešení situací v dynamických prostředích:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● krokování ● bus ● trojúhelníky ● neposedí ● číselné trojice ● hadi <p>propedeutika násobení:</p>	

	<ul style="list-style-type: none">• násobení (násobky)• dělení na části• dělení po částech včetně některých úloh z prostředí Děda Lesoň	
Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	<p>Řešení úloh sémantických z prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none">• kroky/schodišť• bus• peníze• Děda Lesoň <p>Řešení úloh strukturálních z prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none">• součtové trojúhelníky• pavučiny• sčítací tabulky• barevné trojice• hadi• výstaviště• rozklad• sousedi• číselné tabulky• neposedí• násobilkové obdélníky <ul style="list-style-type: none">• kombinatorické situace	
Žák orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	<ul style="list-style-type: none">• týden• hodiny• kalendář• úlohy o věku	
Žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	<p>Celé prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none">• bus• krokování• schodiště• cyklotrasy• Děda Lesoň <ul style="list-style-type: none">• úlohy, při nichž se data evidují v tabulce či grafu• nestandardní úlohy	
Žák doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	<ul style="list-style-type: none">• doplňování tabulky včetně celého prostředí busů• cesta v grafu včetně celého prostředí výstavišť• řešení grafu v celém prostředí pavučin• tvorba grafu• výběr objektu jistých vlastností, třídění	

Žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v rovině včetně prostředí cyklotras • krychlové stavby, jejich plány a proces konstrukce krychlových staveb • parkety • měření • tvary ze dřívěk • plán stavby • obvod a obsah • stříhy na krychli (sítě krychle) 	
Žák porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	<ul style="list-style-type: none"> • délka úsečky 	
Žák rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	<ul style="list-style-type: none"> • Geoboard • čtverečkový papír a mřížový bod • papírové tvary (origami) 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Ročník: 2. období (4.- 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	<p>Přirozená čísla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis • porovnávání čísel • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • pamětné počítání +, -, ·, : • malá a velká násobilka 	
Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • písemné sčítání a odčítání přirozených čísel • písemné násobení jednociferným, dvojciferným, trojciferným činitelem • písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem 	
Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování přirozených čísel s požadovanou přesností • počítání do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících • rozklad čísla v desítkové soustavě 	

	<ul style="list-style-type: none"> znázornění v desítkové soustavě (teploměr, model, číselná osa) odhad výsledku, kontrola výpočtu 	
Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy 	
Žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> zlomek jako vyjádření části celku zápis zlomků 	
Žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem 	
Žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	<p>Desetinná čísla:</p> <ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis znázornění na číselné ose a v čtvercové síti 	
Žák porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<p>Celá čísla:</p> <p>čtení a zápis celých čísel znázornění v desítkové soustavě (teploměr, model, číselná osa) příklady záporných čísel z běžného života (měření teploty, teploměr, dlužná částka)</p>	
Žák vyhledává, sbírá a třídí data	závislosti a jejich vlastnosti	
Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, grafy, tabulky jízdní řády	
Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	<p>Základní útvary v rovině:</p> <p>přímka, polopřímka, úsečka čtyřúhelník - čtverec, obdélník trojúhelník kružnice, kruh konstrukční úlohy</p>	
Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	grafické sčítání a odčítání úseček měření délek stran rovinných útvarů obvodu mnohoúhelníků jednotky délky a její převody	
Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> vzájemná poloha dvou přímek v rovině rýsování rovnoběžek a kolmic 	
Žák určí obsah obrazce	<ul style="list-style-type: none"> obvod a obsah obrazců 	

pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none">• obsahy obrazců ve čtvercové síti• základní jednotky obsahu	
Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none">• osově souměrné útvary Základní útvary v prostoru: <ul style="list-style-type: none">• kvádr• krychle• jehlan,• koule• kužel• válec	
Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	<ul style="list-style-type: none">• slovní úlohy• číselné a obrázkové řady• magické čtverce• prostorová představivost	

Laboratoř

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Laboratoř vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, Informační a komunikační technologie a Člověk a svět práce.

Člověk a jeho svět

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí, finanční gramotnosti a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům. Učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Informační a komunikační technologie

Cílem je, aby žáci dosáhli základní úrovně počítačové a digitální gramotnosti. V rámci těchto dvou oblastí je kladen důraz na schopnost algoritmizace úloh, ovládání počítače,

práci s informacemi, tvorbu digitálního obsahu (dokumenty, obrázky) a bezpečnost při používání informačních a komunikačních technologií.

Člověk a svět práce

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.

Žáci jsou vedeni k vytváření různých výrobků jednoduchými postupy z tradičních i méně obvyklých materiálů podle slovního návodu nebo předlohy za použití vhodných nástrojů, náradí či pomůcek. Součástí výuky je plánování, organizování a hodnocení práce jak samostatně, tak v týmu. Základní manuální zručnost si žáci zdokonalují při práci s technickými materiály. Vyžaduje se dodržování základních pravidel hygieny, bezpečné práce a chování. Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k práci.

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
3	4	4	5	5

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě i dalších prostorách školy a jejím okolí či venku v přírodě. K výuce a naplňování cílů předmětu jsou využívány i kulturní, vzdělávací či sportovní zařízení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Laboratoř rozvíjíme klíčové kompetence především těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Vedeme k tvorbě pozitivního vztahu k informačním technologiím
- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací dle zadaných kritérií a jejich efektivnímu využívání.
- Vedeme žáky k plánování činnosti při práci dle návodu
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných poznatků
- Žáci ve výuce pracují s audiovizuálními materiály, s populárně naučnými texty a články.

Kompetence k řešení problémů

- Usilujeme a pomáháme žákům vhodně pojmenovat problém.
- Uznáváme práci s chybou, vedeme žáky k poučení se z chyb a vymýšlení nových postupů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke schopnosti požádat o pomoc nebo pomoc poskytnout.
- Učíme žáky přijmout podíl zodpovědnosti za kvalitu společné práce.

- Pracujeme ve skupinách, vytváříme společné práce, při kterých se žáci učí spolupracovat a respektovat nápady druhých.

Kompetence občanské

- Vyžadujeme respektování práv k duševnímu vlastnictví při užívání softwaru.
- Učíme žáky, aby zaujali odpovědný přístup k nevhodnému obsahu internetových stránek či jiných médií.
- Učitel pracuje s dosavadními zkušenostmi žáka, navazuje na ně a doplňuje je a vede žáka ke zpětné reflexi.

Kompetence pracovní

- Umožňujeme žákům pracovat s různými verzemi programů a na různých počítačích.
- Požadujeme dodržování stanovených pravidel pro práci s výpočetní technikou a postupy pro instalaci softwaru.
- Nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení.
- Seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody).

Kompetence komunikativní

- Podporujeme žáky, aby popisovali činnosti prováděné se SW a HW.
- Dbáme o to, aby žáci naslouchali druhým a poučili se z jejich názorů.
- Vedeme k používání správného jazyka informatiky, užívání správných termínů.
- Rozšiřujeme slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek.
- Skrz otázky a úkoly podněcuje učitel u žáků zvědavost a vede je k přemýšlení a formulování vlastních představ a myšlenek k dané problematice.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Ročník: 1. období (1.- 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	<ul style="list-style-type: none">• místo, kde žiji• o mně – adresa• mapa	
Žák začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR,	<ul style="list-style-type: none">• památky okolí školy• mapa	

pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).		
Žák rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní, umělecké a kulturní prvky mého okolí 	
LIDÉ KOLEM NÁS		
Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	<ul style="list-style-type: none"> • moje místo v rodině • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní • mezilidské vztahy - slovo respekt • vlastnost lidí – respekt předcházení konfliktů – respekt • základní pravidla společenského chování 	
Žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	<ul style="list-style-type: none"> • povolání a pracovní činnosti 	
LIDÉ A ČAS		
Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časových řád • já a čas – narozeniny 	
Žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.	<ul style="list-style-type: none"> • dějiny jako časový sled událostí 	
Žák uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	<ul style="list-style-type: none"> • místo mého života (škola, domov) v čase • báje, mýty, pověsti příběh písma příběh čísel 	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	<ul style="list-style-type: none"> • denní režim, roční období, svátky 	
Žák roztřídí některé přírodniny	<ul style="list-style-type: none"> • nerosty a horniny, půda 	

podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti země, voda a vzduch 	
Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, • živočichové • životní podmínky • odpady ohleduplnost k Zemi • pokusy, pozorování a elementární závěry práce 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> • o mně – části lidského těla, • hygiena, režim dne, sebeobsluha, • smysly, • pocity, • zdravá strava, • zdraví • dopravní výchova • osobní bezpečí 	
Žák rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	<ul style="list-style-type: none"> • mimořádná událost tísňové linky, telefonování 	
Žák chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	<ul style="list-style-type: none"> • mimořádná událost, tísňové linky, telefonování 	
Žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	<ul style="list-style-type: none"> • prevence • osobní bezpečí 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Ročník: 2. období (4.- 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	<ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace 	
Žák určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, • vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany 	
Žák rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí.	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – geografie, • ochrana životního prostředí, • sousední státy, • obyvatelstvo, kraje, obce, politický systém, státní symboly 	
Žák vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	<ul style="list-style-type: none"> • místo, kde žijí • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod 	
Žák zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	
Žák rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR 	

LIDÉ KOLEM NÁS		
Žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	<ul style="list-style-type: none">• chování a jednání jedince – rodinné a příbuzenské vztahy,• názory, komunikace,• lidská práva a povinnosti, demokracie, mezilidské vztahy, kultura, sociální problémy, osobní hodnoty	
Žák rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	<ul style="list-style-type: none">• chování a jednání jedince – rodinné a příbuzenské vztahy, názory, komunikace, lidská práva a povinnosti, demokracie, mezilidské vztahy, kultura, sociální problémy, osobní hodnoty	
Žák rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	<ul style="list-style-type: none">• právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	
Žák orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	<ul style="list-style-type: none">• finanční gramotnost – plánování nákupu, nákupy, dluhy, spoření, půjčky	
Žák poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	<ul style="list-style-type: none">• základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí	
LIDÉ A ČAS		
Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	<ul style="list-style-type: none">• 3. kosmický příběh (fylogeneze člověka)• orientace na časové ose, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, letopočet	
Žák využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro	<ul style="list-style-type: none">• historické prameny státní svátky,• významné dějinné události• báje, mýty, pověsti, pranostiky	

pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.		
Žák rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> • ontogeneze člověka, generace, proměny způsobu života, zvyky, denní režim • 	
Žák srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	<ul style="list-style-type: none"> • příběh písma • příběh čísel 	
Žák objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	<ul style="list-style-type: none"> • náboženství • státní svátky, významné dějinné události 	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	<ul style="list-style-type: none"> • 1. a 2. kosmický příběh (Vznik vesmíru a Země, Vznik života na Zemi) • voda, vzduch, půda (vlastnosti, složení, • význam pro život, koloběh vody v přírodě, vznik půdy, zvětrávání, horniny, nerosty) 	
Žák vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	<ul style="list-style-type: none"> • vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období 	
Žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti (skupenství, porovnávání látek, měření veličin, základní jednotky měření) 	
Žák porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	<ul style="list-style-type: none"> • skupiny organismů, průběh a způsob jejich života (rostliny, houby, živočichové – projevy života, životní potřeby, výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka) 	

Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	<ul style="list-style-type: none"> vztahy a rovnováha organismů a životního prostředí, základní společenstva 	
Žák stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	<ul style="list-style-type: none"> životní podmínky (rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí) ochrana přírody (ohleduplnost k přírodě, odpovědnost, likvidace odpadů, živelné pohromy a přírodní katastrofy) 	
Žák založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	<ul style="list-style-type: none"> rizika v přírodě 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Žák využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo a život (stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka) 	
Žák rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	<ul style="list-style-type: none"> lidská ontogeneze (vývoj jedince, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, gender) 	
Žák účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	<ul style="list-style-type: none"> zdravý způsob života (denní režim, správná výživa, pitný režim; 	
Žák uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	<ul style="list-style-type: none"> dopravní výchova (dopravní značky, bezpečné chování v silničním provozu, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích) 	
Žák předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	<ul style="list-style-type: none"> život ohrožující chování (označování nebezpečných látek, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, 	

	prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru)	
Žák uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	<ul style="list-style-type: none"> • zdravý způsob života (denní režim, správná výživa, pitný režim; • přenosná a nepřenosná choroba a ochrana před přenosnými chorobami, • drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní, intimní a duševní hygiena) 	
Žák rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla chování za mimořádných událostí (přivolání pomoci, služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, integrovaný záchranný systém) • základy první pomoci 	
Žák uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	<ul style="list-style-type: none"> • přenosná a nepřenosná choroba a ochrana před přenosnými chorobami, drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní, intimní a duševní hygiena) • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy (rodina, vztahy v rodině, mezi jinými lidmi, etika) 	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Ročník: 1. období (1.- 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM		
Žák využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s počítačem, jeho údržba 	
Žák respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady.	<ul style="list-style-type: none"> • práce se složkami a soubory textový editor – otevření a zavření souboru, uložení, písmo, vložení obrázku 	

Žák chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	<ul style="list-style-type: none"> grafický editor – malování (otevření a zavření souboru, 	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE		
Žák při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	<ul style="list-style-type: none"> internet – bezpečnost práce s internetem, 	
Žák vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání informací, uložení obrázku či textu z webové stránky 	
Žák komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> elektronická pošta – elektronická adresa, psaní, čtení a mazání dopisu, příloha 	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
Žák pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	<ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Ročník: 2. období (4.- 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM		
Žák využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	<ul style="list-style-type: none"> seznámení s počítačem, jeho údržba 	
Žák respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady.	<ul style="list-style-type: none"> práce se složkami a soubory textový editor – otevření a zavření souboru, uložení, písmo, vložení obrázku 	
Žák chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	<ul style="list-style-type: none"> grafický editor – malování (otevření a zavření souboru, 	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE		
Žák při vyhledávání informací	<ul style="list-style-type: none"> internet – bezpečnost práce s 	

na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	internetem,	
Žák vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání informací, uložení obrázku či textu z webové stránky 	
Žák komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> elektronická pošta – elektronická adresa, psaní, čtení a mazání dopisu, příloha 	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
Žák pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	<ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Ročník: 1. období (1.- 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	<ul style="list-style-type: none"> Velikonoce Vánoce, tradice výroba dárků Pokusy a přírodovědné modely 	
Žák pracuje podle slovního návodu a předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
Žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Žák provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	<ul style="list-style-type: none">• rostliny• půda• agrotechnika• pěstování	
Žák pečuje o nenáročné rostliny.	<ul style="list-style-type: none">• pěstování• rostliny	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování.	<ul style="list-style-type: none">• příprava tabule pro stolování	
Žák chová se vhodně při stolování.	<ul style="list-style-type: none">• etika stolování	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Ročník: 2. období (4.- 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Žák vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	<ul style="list-style-type: none">• Práce s daným materiálem,• vlastnosti materiálu.	
Žák využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	<ul style="list-style-type: none">• Seznámení s lidovými tradicemi.	

Žák volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů. 	
Žák udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost a uspořádání práce 	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	<ul style="list-style-type: none"> • Práce se stavebnicí, použití logiky. 	
Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	<ul style="list-style-type: none"> • Využití návodu při postupech práce. 	
Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní hygiena, první pomoc při zranění. 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, • půda a její zpracování, • výživa rostlin, osivo 	
Žák ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	<ul style="list-style-type: none"> • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) 	
Žák volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	<ul style="list-style-type: none"> • pěstování pokojových rostlin 	
Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
Žák orientuje se v základním vybavení kuchyně.	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně 	

Žák připraví samostatně jednoduchý pokrm.	<ul style="list-style-type: none">• výběr, nákup a skladování potravin	
Žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	<ul style="list-style-type: none">• jednoduchá úprava stolu,• pravidla správného stolování	
Žák udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoci při úrazu v kuchyni.	<ul style="list-style-type: none">• technika v kuchyni• pravidla správného stolování	

Spektrum

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Spektrum vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Umění a kultura. Spektrum poskytuje žákům individuální možnost výtvarného a hudebního vyjádření, vede k toleranci a poznávání umění, k odvaze sebevyjádření.

Cílem předmětu je rozvoj schopnosti vnímat umění v kontextu doby, uměleckého stylu či prostředí. Ve výuce podporujeme rozvoj tvůrčích dovedností žáků.

Hudební výchova

Obsahovými doménami vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova.

Záměrem hudební výchovy je učit žáky, že vyjadřovat své emoce a pocity lze také hudbou, prostřednictvím hudebních nástrojů (projevů), zpěvem či tancem. Učíme žáky vnímat hudbu jako relaxační prvek, který zní v nás a kolem nás. Žáci se seznámí s vývojem hudebních stylů v průběhu staletí.

Výtvarná výchova

Ve Výtvarné výchově se především zaměřujeme na vlastní tvořivou práci žáků, jejich seberealizaci a rozvoj představivosti, rozvíjení estetického cítění.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění, vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově, seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Žáci se učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace. Vyučovací předmět Výtvarná výchova je spjat s ostatními předměty různých vzdělávacích oblastí.

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	3	3

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě i dalších prostorách školy a jejím okolí či venku v přírodě. K výuce a naplňování cílů předmětu jsou využívány i kulturní, vzdělávací zařízení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Spektrum rozvíjíme klíčové kompetence především těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obrazovému vyjádření
- Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům výtvarné oblasti a aby s nimi dovedli zacházet
- Podporujeme u žáků samostatné pozorování a vnímání reality a k řešení výtvarných problémů.
- Vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky.
- Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.

Kompetence k řešení problémů

- Podněcujeme žáky k samostatnému přístupu při řešení výtvarných úkolů.
- Rozvíjíme u žáků schopnosti samostatně kombinovat vizuálně obrazné elementy.
- Učíme žáky přemýšlet o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření.
- Učíme žáky zaujímat vlastní postoje k vizuálně obrazným vyjádřením.
- Podporujeme u žáků využívání získaných poznání při vlastní tvorbě.
- Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání.
- Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme u žáků potřebu k tvořivé spolupráci ve skupině.
- Upevňujeme příjemnou atmosféru v týmu.
- Posilujeme u žáků schopnost respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření.
- Podporujeme u žáků sebedůvěru a sebeúctu.
- Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání.
- Vedeme žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby.

Kompetence občanské

- Klademe důraz u žáků na dodržování pravidel společenského chování na kulturních akcích.
- Vysvětlujeme důležitost respektování tradic a kulturních hodnot jiných etnik.
- Žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl.

Kompetence pracovní

- Podporuje u žáků používání jednoduchých hudebních nástrojů.
- Posiluje u žáků osvojování si základů hlasové hygieny.
- Vedeme žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů.

Kompetence komunikativní

- Poskytuje žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému projevu.
- Zavádí do výuky metody rozvíjení slovní zásoby o odborné termíny výtvarné oblasti.
- Žák reaguje pohybem na znějící hudbu.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Ročník: 1. období (1.- 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	<ul style="list-style-type: none">• hra na ozvěnu,• jednoduchá melodická cvičení, základy opěrných písní,• cvičení směřující k představě tónu (hudební diktát, zápis slov bez zpívaných slov)	
Žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	<ul style="list-style-type: none">• rozvoj hudební představivosti, dokončování melodických frází• zpěv vybraných lidových písní,• zpěv vybraných populárních písní (zejména v českém jazyce)• základy anglické výslovnosti, zpěv v cizím jazyce	
Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	<ul style="list-style-type: none">• hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	
Žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	<ul style="list-style-type: none">• základy harmonického cítění - pantomima• pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	

Žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	<ul style="list-style-type: none"> rytmická cvičení na ozvěnu rytmická invence ve čtyř/dvoudobém taktu rytmické domino 	
Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	<ul style="list-style-type: none"> hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální lidský hlas a hudební nástroj poslechové hry, poznávačka (písň z Večerníčků, dětské písň) 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Ročník: 2. období (4.- 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> Zpěv vybraných lidových a umělých písní Nácvik písní v cizím jazyce Jednoduchá intonační cvičení, základy opěrných písní 	í
Žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	<ul style="list-style-type: none"> Základy orientace v notovém zápisu Záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření Nota jako grafický znak pro tón Zápis rytmu jednoduché písně 	
Žák využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	<ul style="list-style-type: none"> Rytmizace a melodizace říkadla výběr vhodných dokončování melodické fráze spolupráce na tvorbě vlastní melodie, písně 	
Žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	<ul style="list-style-type: none"> Hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. Hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace Interpretace hudby - slovní vyjádření 	

	(jaká je to hudba a proč je taková)	
Žák vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech české i cizokrajné lidové hudby, základní znalost důležitých melodií západního hudebního světa. • Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod 	
Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu. 	
Žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> • Ztvárnění hudby pohybem s využitím tanečních kroků, pohybové improvizace. 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Ročník: 1. období (1.- 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru 	
Žák v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, modelování, akční tvar malby a kresby 	

Žák vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	<ul style="list-style-type: none"> Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací 	
Žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností.	<ul style="list-style-type: none"> Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	
Žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none"> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Ročník: 2. období (4.- 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	<ul style="list-style-type: none"> Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama. 	
Žák užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření. 	
Žák při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení	<ul style="list-style-type: none"> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, 	

vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	televize, elektronická média, reklama.	
Žák nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	<ul style="list-style-type: none">• Výtvarná vyjádření vzniklá na základě vnímání dalšími smysly, vytváření jednoduchých prostorových objektů, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby.• Kultura bydlení – umění v bytě	
Žák osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	<ul style="list-style-type: none">• Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací.	
Žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	<ul style="list-style-type: none">• Vizuálně obrazné vyjádření – plakát, reklama, média• Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše.	
Žák nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none">• Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření.	

Tělesná výchova

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Cílem je přivést žáky k pohybu (příp. i sportu), dodat jim chuť se hýbat, předat jim nadšení z pohybu, podporovat v nich odvalu k různým druhům pohybových činností (i netradičním). Základní hry a herní techniky zvyšují u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také rozvíjejí jejich prostorovou orientaci a schopnost rychlého rozhodování. V hodinách vedeme žáky k myšlení v duchu fair play.

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	2	2

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá v prostorách školy, ve sportovních areálech v blízkosti školy či v přírodě. Žákům jsou při výuce běžně k dispozici sportovní pomůcky a nářadí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova rozvíjíme klíčové kompetence především těmito strategiemi:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových dovedností a učení se je dále individuálně rozvíjet.

Učíme žáky při všech činnostech užívat správně základní tělovýchovné názvosloví.

Učíme žáky správně používat sportovní náčiní a nářadí, chránit svoje zdraví při sportovních činnostech a dodržovat základní pravidla ve sportu.

Kompetence k řešení problémů

V týmových aktivitách vedeme žáky ke spolupráci, plnění důležitých úkolů v týmu a přispívání k utváření kladných vztahů ve sportovním kolektivu

Různorodostí zařazovaných aktivit (cviků, sportovních prvků) vedeme žáky k neustálému reflektování nových situací a tím rozvíjíme jejich schopnost řešit problémy.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pěstovali správné zásady chování při sportovních akcích, dodržovali pravidla fair play a poskytli v rámci svých schopností vhodnou pomoc spoluhráči i soupeři.

Podporujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj v oblasti pohybu a sportu.

Kompetence občanské

Vedeme žáky ke každodennímu pohybu i mimo vyučování.

Rozvíjíme u žáků zájem o pravidelný pohyb.

Kompetence pracovní

Dbáme u žáků na uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě.

Vedeme žáky při pohybu a sportu k ochraně svého zdraví i zdraví druhých.

Kompetence komunikativní

Žáky motivujeme k vzájemné komunikaci při hledání herních strategií.

Vedeme žáky k vyslechnutí druhých lidí, k porozumění pokynů a vhodné reakci na ně.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Ročník: 1. období (1.- 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Význam pohybu pro zdraví: <ul style="list-style-type: none">• pohybový režim žáků• délka a intenzita pohybu Příprava organismu: <ul style="list-style-type: none">• příprava před pohybovou činností• uklidnění po zátěži• napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti: <ul style="list-style-type: none">• správné držení těla• správné zvedání zátěže• průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití• rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti,• koordinace pohybu• rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, - koordinace pohybu	
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Základy gymnastiky: <ul style="list-style-type: none">• průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti: <ul style="list-style-type: none">• kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem• základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem,• jednoduché tance	
Žák spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	<ul style="list-style-type: none">• pohybové hry s různým zaměřením• netradiční pohybové hry a aktivity• využití hraček a netradičního náčiní při cvičení• pohybová tvořivost	
Žák uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy.	Bezpečnost při pohybových činnostech: <ul style="list-style-type: none">• organizace a bezpečnost cvičebního prostoru• bezpečnost v šatnách a umývárkách• bezpečná příprava a ukládání	

	<p>nářadí, náčiní a pomůcek</p> <ul style="list-style-type: none"> • první pomoc v podmínkách TV 	
<p>Žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</p>	<p>Komunikace v Tv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • smluvené povely, signály 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Ročník: 2. období (4.- 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.</p>	<p>Průpravné úpoly:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetahy a přetlaky <p>Základy atletiky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rychlý běh • motivovaný vytrvalý běh • skok do dálky • skok do výšky • hod míčkem 	
<p>Žák zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p>	<p>Příprava organismu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava před pohybovou činností • uklidnění po zátěži • napínací a protahovací cvičení <p>Zdravotně zaměřené činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správné držení těla • správné zvedání zátěže • průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití 	
<p>Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.</p>	<p>Základy sportovních her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti • herní činnosti jednotlivce • spolupráce ve hře • průpravné hry • utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 	

	<p>Turistika a pobyt v přírodě:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu • chůze v terénu, táboření • ochrana přírody • hry na sněhu 	
<p>Žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.</p>	<p>Hygiena při TV:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	
<p>Žák jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.</p>	<p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p>	
<p>Žák jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.</p>	<p>Zásady jednání a chování:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fair play, olympijské ideály a symboly <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • her, závodů, soutěží 	
<p>Žák užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.</p>	<p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • smluvené povely, signál 	
<p>Žák zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy.</p>	<p>Organizace při TV:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí 	
<p>Žák změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.</p>	<p>Měření a posuzování pohybových dovedností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • měření výkonů, základní pohybové testy 	
<p>Žák orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.</p>	<p>Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	
<p>Žák adaptuje se na vodní</p>	<p>Plavání:</p>	

prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none">● hygiena plavání● adaptace na vodní prostředí● základní plavecké dovednosti	
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	<ul style="list-style-type: none">● jeden plavecký způsob (plavecká technika)● prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Univerzum

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Univerzum vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Etická výchova. Univerzum žáka vede především: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světového názoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Univerzum u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Univerzum vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů a dává učiteli možnost uplatnit témata související s danými obsahy i v jiných předmětech.

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě i dalších prostorách školy a jejím okolí či venku v přírodě. K výuce a naplňování cílů předmětu jsou využívány i kulturní, vzdělávací zařízení (knihovna, divadlo, kino, muzeum, exkurze ...).

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Univerzum rozvíjíme klíčové kompetence především těmito strategiemi:

Kompetence k učení

Žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti.

Žák získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky ke kritickému myšlení a schopnosti hájit svá rozhodnutí.

Skrz modelové situace, didaktické hry a prvky dramatické výchovy si žák může tvořivě vyzkoušet různá řešení každodenních problémů a vlastní schopností se vcítit do situací ostatních lidí.

Kompetence sociální a personální

Žáky vedeme ke spolupráci v týmu, vzájemnému naslouchání a pomoci.

Motivujeme žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti i práci druhých.

Kompetence občanské

Vedeme žáky ke znalosti obecných morálních zákonů a jejich dodržování.

Vedeme žáky k respektování názorů ostatních.

Žák si formuje volní a charakterové rysy.

Vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.

Ve skupinové práci žák rozvíjí svou interakci a komunikaci v rámci mezilidských vztahů.

Kompetence komunikativní

Motivujeme žáky k vyjadřování svých myšlenek a formulování svých názorů.

Poskytujeme žákům dostatek příležitostí k diskuzi i ke zpětné vazbě.

Vzdělávací oblast: Doplnující vzdělávací obory

Vzdělávací obor: Etická výchova

Ročník: 1. období (1.- 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci.	<ul style="list-style-type: none">• výchova ke ctnostem• představení se• vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu• zdvořilost, otevřená komunikace• pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva• postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky	

Žák se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla komunikace ve skupině • hodnotové vzdělávání • výchova ke ctnostem 	
Žák si osvojí základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým.	<ul style="list-style-type: none"> • stmelování skupiny • principy mezilidských vztahů • hodnotové vzdělávání 	
Žák zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřování vlastního názoru • zásady aktivního naslouchání • hodnotové vzdělávání 	
Žák vyjadřuje city v jednoduchých situacích.	<ul style="list-style-type: none"> • identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů • výchova ke ctnostem • hodnotové vzdělávání 	
Žák využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů.	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivost v mezilidských vztazích • nácvik ctností • hodnotové vzdělávání 	
Žák reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> • sebereflexe návyku ctností • modelové situace života v ctnostech • rozdíly života v ctnostech a jeho opaku 	

Vzdělávací oblast: Doplňující vzdělávací obory

Vzdělávací obor: Etická výchova

Ročník: 2. období (4.- 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku.	<ul style="list-style-type: none"> • výchova ke ctnostem • základy verbální a neverbální komunikace • komunikace citů 	
Žák si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení.	<ul style="list-style-type: none"> • poznání typických rysů vlastní osobnosti • základy sebepoznání • rozvoj sebepoznání a sebepřijetí, • způsoby vhodné a nevhodné sebe prezentace • význam komunikace při 	

	<p>sebe prezentaci</p> <ul style="list-style-type: none">• sebevládní• překonávání překážek při dosahování cílů• cílevědomost• hodnotové vzdělávání	
<p>Žák se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách.</p>	<ul style="list-style-type: none">• formy pozitivního hodnocení druhých, přepisování pozitivních vlastností druhým• formy pochvaly, význam a účinnost pochvaly• správná reakce na pochvalu, umění odpustit, význam odpuštění• formy vyjádření odpuštění, usmíření• úcta k handicapovaným	
<p>Žák identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí.</p>	<ul style="list-style-type: none">• usměrňování základních citů,• pocity spokojenosti,• problematika sympatie• pocity smutku a obav a jejich usměrňování• hněv a jeho zvládnání• empatie	
<p>Žák jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy.</p>	<ul style="list-style-type: none">• vytváření prožitků radosti pro druhé• společné plnění úkolů• zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování• hledání možností, jak vycházet s druhými v rodině, ve škole a mezi vrstevníky• hodnotové vzdělávání• výchova ke ctnostem	
<p>Žák iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně.</p>	<ul style="list-style-type: none">• základy asertivity• význam asertivity• rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání• schopnost odmítnout nabídku k užívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání, technika odmítnutí	

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

viz Příloha č. 1